

Sygnatura akt VI Ka 1164/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **7 lutego 2014** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Marcin Mierz

Sędziowie SSR del. Małgorzata Peteja-Żak (spr.)

SSO Arkadiusz Łata

Protokolant Sylwia Sitarz

przy udziale Krystyny Marchewki

Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 7 lutego 2014 r.

sprawy **W. L. (L.)** ur. (...) w Z.

syna Z. i R.

oskarżonego z art. 178a§1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego

od wyroku Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej

z dnia 25 czerwca 2013 r. sygnatura akt II K 65/13

na mocy art. 437 kpk, art. 438 kpk

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Rudzie Śląskiej do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt VI Ka 1164/13

UZASADNIENIE WYROKU

z dnia 7 lutego 2014r.

Oskarżony W. L. stanął pod zarzutem tego, że w dniu 27 grudnia 2012r. w R. na ul. (...), około godziny 6.00, znajdując się w stanie nietrzeźwości 0,32 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu, odpowiadającego stężeniu alkoholu we krwi, prowadził w ruchu lądowym samochód marki D. (...) o nr rej. (...), będąc wcześniej prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 12.10.2011r., sygn. akt II K 916/11, za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, tj. popełnienia przestępstwa z art. 178a § 4 kk.

Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej w części wstępnej wyroku z dnia 25 czerwca 2013r., wydanym w trybie art. 335 kpk, w sprawie o sygn. II K 65/13, omyłkowo opisał stan nietrzeźwości – 0,31 mg/dm³ oraz wskazał błędną kwalifikację tego czynu – art. 178a § 1 kk, a następnie uznał oskarżonego W. L. za winnego czynu opisanego wyżej, tj. przestępstwa

z art. 178a § 1 kk i za to przestępstwo na mocy art. 178a § 1 kk skazał go na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności oraz – w oparciu o przepis art. 71 § 1 kk - karę grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych, przy przyjęciu wysokości jednej stawki na kwotę 20 złotych. Nadto na mocy art. 69 § 1 i 2 kk, art. 70 § 1 pkt 1 kk warunkowo zawiesił wykonanie wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności na okres próby wynoszący 3 lata, na mocy art. 42 § 2 kk orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 2 lat, zaliczając na poczet tego środka karnego okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 27 grudnia 2012r. oraz zasądził od oskarżonego stosowne koszty sądowe.

Od niniejszego wyroku apelację na niekorzyść oskarżonego wywiódł Prokurator, zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

I obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 178a § 4 kk, poprzez jego błędne niezastosowanie i skazanie oskarżonego za czyn z art. 178a § 1 kk, podczas gdy z opisu czynu, za który Sąd skazał oskarżonego wynika, iż wypełnia on znamiona przestępstwa z art. 178a § 4 kk;

II obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, a to:

1. art. 343 § 6 kpk w zw. z art. 335 § 1 kpk oraz art. 343 § 7 kpk, poprzez takie ukształtowanie opisu czynu i jego kwalifikacji prawnej, za który Sąd skazał oskarżonego, które nie odpowiada wnioskowi Prokuratora złożonemu w trybie art. 335 § 1 kpk, tj. skazanie oskarżonego za czyn z art. 178a § 1 kk i wymierzenie kary na podstawie tegoż przepisu, podczas gdy z ustalenia dokonanego na etapie postępowania przygotowawczego między oskarżonym a Prokuratorem oraz skierowanego do Sądu aktu oskarżenia z załączonym wnioskiem Prokuratora w trybie art. 335 kpk wynika, iż uzgodniona kara dotyczyła czynu kwalifikowanego z art. 178a § 4 kk,

2. art. 423 § 1 kpk poprzez niezasadne zaniechanie sporządzenia pisemnego uzasadnienia wyroku, co czyni niemożliwym zapoznanie się z tokiem rozumowania Sądu i merytoryczne odniesienie się do podjętych rozstrzygnięć.

Stawiając takie zarzuty Prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy stwierdził, co następuje:

Apelacja okazała się zasadna na tyle, że w wyniku jej wywiedzenia zaskarżony wyrok nie mógł się ostać. Koniecznym stało się zatem uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Rudzie Śląskiej.

Przede wszystkim wyrok ten zapadł z obrazą prawa procesowego, a to art. 423 § 1 i 2 kpk, albowiem Sąd orzekający, wbrew ustawowemu obowiązkowi, wobec zgłoszonego w terminie żądania, nie sporządził na piśmie i nie doręczył Prokuraturze Rejonowej uzasadnienia wydanego wyroku. Niewyjaśnienie przyczyn uzasadniających wydanie orzeczenia utrudnia zatem, a wręcz uniemożliwia merytoryczną kontrolę zaskarżonego orzeczenia, Sąd odwoławczy bowiem nie może opierać kontroli odwoławczej jedynie o domniemania motywów, które powodowały wydanie rozstrzygnięcia o określonej treści. Każde uzasadnienie orzeczenia powinno wykazywać logiczny proces, który doprowadził Sąd orzekający do wniosku o winie lub niewinności oskarżonego, Sąd więc winien wskazać w uzasadnieniu, jakie fakty uznaje za ustalone, na czym opiera poszczególne ustalenia i dlaczego nie uznaje dowodów przeciwnych, a następnie jakie wnioski wyprowadza z dokonanych ustaleń. Prawidłowość uzasadnienia wyroku warunkuje nie tylko możliwość prawidłowego sformułowania zarzutów apelacji, ale również następnie możliwość prawidłowej kontroli odwoławczej (por. m. in. wyrok SA w Katowicach z dnia 26 VII 2012r., II AKA 283/12, Lex nr 1267258 i wyrok SA w Katowicach z dnia 8 IX 2011r., II AKA 239/11, Lex nr 1112488, wyrok SA w Łodzi z dnia 6 VI 2013r., II AKA 81/13, Lex nr 1324703, wyrok SN z dnia 28 V 2013., II KK 308/12, Lex nr 1319257, Prok. i Pr. - wkł. 2013/9/14).

W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy wydał wyrok w trybie art. 335 kpk, a więc na posiedzeniu, pod nieobecność stron, prawidłowo zawiadomionych o jego terminie. Jednak również i w takiej sytuacji na Sądzie spoczywa obowiązek sporządzenia uzasadnienia wyroku zgodnie z wymogami art. 424 kpk; wówczas uzasadnienie wyroku winno zawierać analizę i ocenę całokształtu dowodów wskazanych w akcie oskarżenia, ujawnionych lub uznanych za ujawnione w trybie art. 343 § 4 kpk w zw. z art. 394 kpk oraz wskazanie przesłanek, dla których Sąd uznał, że okoliczności popełnienia czynu nie budzą wątpliwości, a postawa oskarżonego wskazuje, że cele postępowania zostaną osiągnięte. W dalszej kolejności Sąd winien wyjaśnić podstawę prawną wyroku (art. 424 § 1 pkt 2 kpk) oraz uzasadnić zawarte w nim orzeczenie o karze (art. 424 § 2 kpk).

Oskarżyciel publiczny istotnie w akcie oskarżenia zawarł wnioski o wydanie wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionej z oskarżonym W. L. w dniu 10 lutego 2013r. (początkowo za czyn z art. 178a § 1 kk – k. 17), a następnie 22 lutego 2013r. (po zmianie zarzutu na art. 178a § 4 kk – k. 25) kary w wymiarze 5 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat oraz kary grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych, przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 20 złotych, zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 2 lat wraz z zaliczeniem na poczet powyższego środka okresu zatrzymania prawa jazdy, bez przeprowadzenia rozprawy. O ile uchybienia Sądu Rejonowego w części wstępnej wyroku, dot. błędnie wskazanej wartości alkoholu w dm³ wydychanego powietrza oraz błędnej kwalifikacji prawnej zarzucanego czynu mogły być wynikiem zwykłej omyłki pisarskiej, to już nie sposób za taką przyjąć wskazanej w pkt 1 zaskarżonego wyroku podstawy prawnej skazania i wymiaru kary - art. 178a § 1 kk w miejsce § 4 tegoż przepisu. Na skutek użycia przez Sąd orzekający formuły „uznaje (...) za winnego czynu opisanego wyżej”, błąd zawarty w opisie zarzucanego oskarżonemu czynu został następnie przeniesiony do części dyspozytywnej wyroku, a nadto wzmocniony podaniem jako podstawy prawnej skazania i wymiaru kary art. 178a § 1 kk, pomimo, iż z samego opisu czynu, za który skazał Sąd oskarżonego wynika, iż wypełnia on znamiona przestępstwa z art. 178a § 4 kk.

Oczywistym jest, że zarówno w toku postępowania przygotowawczego, jak i kierowania aktu oskarżenia do Sądu wraz z wnioskiem złożonym w trybie art. 335 kpk, tak oskarżony, jak i oskarżyciel publiczny uzgadniali wymiar kary i środka karnego biorąc pod uwagę kwalifikację prawną zarzucanego oskarżonemu przestępstwa, tj. z art. 178a § 4 kk, Sąd zaś, wydając wyrok, dokonał wyżej wskazanych modyfikacji, bez uzyskania stanowiska stron w tym zakresie.

Słusznie wskazał skarżący zatem, że Sąd I instancji jest związany treścią wniosku Prokuratora złożonego w trybie art. 335 § 1 kpk w tym sensie, że potrzeba dokonania jakiegokolwiek zmiany jego treści musi powodować rozpoznanie sprawy na zasadach ogólnych – zgodnie z treścią przepisu art. 343 § 7 kpk. Jedyną dopuszczalną możliwością przez orzecznictwo i doktrynę wydania przez Sąd we wspomnianym trybie orzeczenia o innej treści niż tej wynikającej z ukształtowania wniosku w trybie art. 335 § 1 kpk, jest dokonanie przez strony stosownych modyfikacji w trakcie posiedzenia (por. wyrok SN z dnia 1 VIII 2013r., sygn. II KK 80/13, Prok. i Pr. - wkł. 2013/11/6; wyrok SN z dnia 23 V 2013r., IV KK 57/13, Prok. i Pr. - wkł. 2013/9/12). Natomiast Sąd meriti, uwzględniając wniosek oskarżyciela publicznego, uznał jego zasadność i adekwatność kary, a jednocześnie uznał oskarżonego za winnego zarzucanego mu czynu, kwalifikując ten czyn z art. 178a § 1 kk i na podstawie tego przepisu wymierzając karę. Należy zatem przytoczyć w tym miejscu i orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 11 III 2009r., w którym Sąd ten jasno określa, że jeżeli Sąd, rozpoznając wniosek Prokuratora o skazanie oskarżonego bez przeprowadzania rozprawy, zauważa potrzebę zmiany kwalifikacji prawnej czynu, to niezależnie, czy miałyby to być zmiana w kierunku łagodniejszym czy też surowszym, musi sprawę skierować na rozprawę, po myśli przepisu art. 343 § 7 kpk (sygn. II KK 346/08, Lex nr 491315).

Faktem jest, jak podkreśla także słusznie Prokurator, że z uwagi na niesporządzenie pisemnych motywów zaskarżonego wyroku nie jest możliwe dokonanie oceny, czy orzeczenie Sądu I instancji w omawianym wyżej zakresie było wynikiem błędnej subsumpcji ustalonego przez ten Sąd stanu faktycznego do normy prawnej, nastąpiło jedynie na skutek omyłki komputerowej bądź zwykłego przeoczenia, czy też – wprost przeciwnie – wynikało z przemyślanego i umotywowanego, jednak nieznanego dla skarżącego i Sądu odwoławczego stanowiska; można jedynie się domyślać, że było następstwem zwykłej pisarskiej omyłki, a to wobec uwzględnienia w całości (bez modyfikacji) wniosku o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy.

Z tych wszystkich względów Sąd odwoławczy uchylił zaskarżone orzeczenie, przekazując sprawę Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania. W jego toku Sąd ten uwzględni powyższe uwagi. Ponownie rozpoznając sprawę może skierować ją na posiedzenie, o jakim mowa w art. 343 kpk, gdyż nadal istnieje w sprawie wnioski o skazanie oskarżonego bez rozprawy, będzie jednak wówczas dążył do niepowtórzenia uchybień omówionych wyżej, w tym także w zakresie prawidłowego opisu czynu zarzucanego aktem oskarżenia i przyjętej tam jego kwalifikacji prawnej. Alternatywą pozostaje zawsze rozpoznanie sprawy na zasadach ogólnych – na rozprawie.

Kierując się powyższym orzeczono jak powyżej.